

**ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНДАРЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ**  
**Білім беру бағдарламасы: «7М02104 – Дәстүрлі музыка өнері»**  
**Мамандырылуы: «Халық аспаптар», «Халық әні»**  
(ғылыми-педагогикалық, бейіндік бағыт)

**I. КЕШЕНДІ ТЕСТІЛЕУ**

- 1) Шет тілінен тест (таңдау бойынша ағылшын, неміс, француз тілдері);
- 2) Таңдау бойынша қазақ немесе орыс тілінде оқуға дайындығын анықтауға арналған тест.

**II. ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНДАР**

**1. МАМАНДЫҚ БОЙЫНША ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН**

Мамандық бойынша шығармашылық емтихан жеке бағдарлама мен коллоквиумды орындауды қамтиды.

**Мамандандырылу «Баян, аккордеон»**

1. Полифония (2-бөлімді полифониялық цикл (3-дауыстан кем емес фугамен);
2. Күрделі құрылымды шығарма (барлық бөлімдері);
3. Виртуозды шығарма;
4. Қазақстан композиторларының шығармасы немесе баянға өңделген домбыра күйі.

**Мамандандырылу «Кыл қобыз»**

1. Күрделі құрылымды шығарма таңдау бойынша:
  - *А.Жайым «Қорқыт» сюитасы (I, II немесе III, IV бөлімдері);*
  - *А.Жайым «Скерцо»;*
  - *К.Сен-Санс «Аллегро appassionато».*
2. Қазақстан немесе шетел композиторының шығармасы (пьеса);
3. Қыл қобызға арналған 3 күй.

**Мамандандырылу «Прима қобыз»**

1. Қазақстан композиторының шығармасы.
2. Кантилена сипатындағы шетел немесе орыс композиторының шығармасы.
3. Шетел композиторының виртуозды шығармасы.
4. Күрделі формадағы шығарма (концерт – I бөлім немесе II-III бөлімдері).

**Мамандандырылу «Домбыра»**

1. Шетел композиторының күрделі формадағы 1 шығармасы
2. Домбыраға арналған Қазақстан композиторының күрделі формадағы 1 шығармасы
3. Батыс күйшілік дәстүрінен 1 күй
4. Арқа күйшілік дәстүрінен 1 күй
5. Маңғыстау күйшілік дәстүрінен 1 күй
6. Қаратау күйшілік дәстүрінен 1 күй

7. Алтай-Тарбағатай күйшілік дәстүрінен 1 күй
8. Сыр бойы күйшілік дәстүрінен 1 күй
9. Жетісу күйшілік дәстүрінен 1 күй
10. Қазіргі заман композиторларынан 1 күй (XX ғ. II жартысы-XXI ғ. I жартысы аралығында шыққан күйлер)

#### **Мамандандырылу «Шертер, домбыра прима, домбыра бас»**

1. Күрделі формадағы 1 шығарма (концерт, соната I немесе II – III бөлімдер, фантазия);
2. Жәй екпінде орындалатын орыс және Батыс Европа композиторларының шығармасы;
3. Тез екпінде орындалатын Орыс және Батыс Европа композиторларының шығармасы;
4. Қазақстан композиторларының шығармасы;
5. 2 күй (шертершілер үшін).

#### **Мамандандырылу «Сазсырнай»**

1. Күрделі формадағы 1 шығарма (концерт, соната I немесе II – III бөлімдер, фантазия);
2. Жәй екпінде саз сырнайда орындалатын шығарма;
3. Сазсырнайда орындалатын Қазақстан композиторларының шығармасы;
4. Орыс және Батыс Европа композиторларының тез екпінде орындалатын шығармасы;
5. 1 халық күйі;
6. Халық немесе Заманауи композиторларының 1 күйі.

#### **Мамандандырылу «Жетіген»**

1. Күрделі формадағы 1 шығарма (концерт, соната I немесе II – III бөлімдер, фантазия);
2. Жетігенде жәй екпінде орындалатын шығарма;
3. Жетігенде орындалатын Қазақстан композиторларының шығармасы;
4. Орыс және Батыс Европа композиторларының тез екпінде орындалатын шығармасы;
5. 1 халық күйі;
6. Халық немесе Заманауи композиторларының 1 күйі.

#### **Мамандандырылу «Сыбызғы»**

1. Күрделі формадағы 1 шығарма (концерт, соната I немесе II – III бөлімдер, фантазия);
2. Жетігенде жәй екпінде орындалатын шығарма;
3. Жетігенде орындалатын Қазақстан композиторларының шығармасы;
4. Орыс және Батыс Европа композиторларының тез екпінде орындалатын шығармасы;
5. Баян Өлгей аймағының 1 халық күйі;

6. Алтай – Тарбағатай өңірінің 1 күйі.

#### **Мамандандырылу «Халық әні»**

1. Халық әні – 1;
2. XV-XVIII ғғ. жырауларының шығармасы – 2;
3. XIX-XX ғғ. халық композиторларының әні – 3;
4. Қазақстан композиторларының әні (XX ғ 2-жартысы мен XXI ғ.) – 1;
5. Өзге аймақтың әні – 2;
6. Бұрын-соңды орындалмаған халық әні - 1.

#### **Мамандандырылу «Жыршы»**

1. XV-XVIII ғғ. жырауларының шығармасы – 2;
2. XIX-XX ғғ. жырауларының шығармасы – 2;
3. XX ғ 2-жартысы мен XXI ғ. шығармасы – 1;
4. Батырлар жыры – 1;
5. Лиро-эпос жыры – 1;
6. Айтыс – 1;
7. Өзге аймақтың шығармасы – 2.

#### **Мамандандырылу «Дутар»**

1. Күрделі формадағы 1 шығарма (концерт, соната I немесе II – III бөлімдер, фантазия);
2. Жәй екпінде орындалатын Қазақстан, орыс және Батыс Европа композиторларының шығармасы;
3. Тез екпінде орындалатын ұйғыр шығармасы (Марғұл)
4. Фортепиано сүйемелдеуімен орындалатын ұйғыр халық пьесасы (Ән);
5. Ұйғыр халық пьесасы (Марғұл)

#### **Коллоквиум**

Коллоквиум талапкерлердің жалпы мәдени деңгейін, олардың эстетикалық көзқарастарын, музыкалық өнер саласындағы эрудициясын, музыка тарихының негізгі кезеңдері мен даму заңдылықтарын, өзінің мамандығы бойынша әдістемелік әдебиетті, музыкалық терминологияны, орындалатын шығармалардың мазмұнын, формалары мен стилистикалық ерекшеліктерін түсінуді анықтайды.

#### **БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ**

Мамандық бойынша шығармашылық емтиханның ең жоғарғы бағасы 35 баллды құрайды. Ең төменгі өту балы – 7.

**27-35 балл (өте жақсы)**

Талапкер жарқын музыкалық мәліметтерді, орындаушылық қабілеттерін, стилін, орындаушылық интонациялаудың мәдениетін көрсетуі тиіс.

**17-26 балл (жақсы)**

Талапкердің орындауы мағыналы, авторлық мәтін нақты оқылған, стилистикалық түрде сақталған. Бірақ бұл ретте ол техникалық еркіндікті көрсетпейді, орындау әртүрлілігі мен сапасымен ерекшеленбейді.

**7-16 балл (қанағаттанарлық)**

Орындалатын шығармалардың стилистикасы мен мазмұнын нашар түсіну, музыкалық интонациялаудың мәнерлі құралдарын жеткіліксіз меңгеру (интонация, есту, фразировка, ритм).

**0-6 балл (қанағаттанарлық емес)**

Төзімділіктің, бастаманың, ырғақтық ерік-жігердің болмауы, интонациялаудың техникалық және көркем құралдарын нашар меңгеруі, бағдарламаның түсу үшін қажетті деңгейге сәйкес келмеуі.